

Amsterdam, 30 juli 2020

Betreft; Bufferzones bij abortuskliniek. Vrouwen hebben recht op vrije toegang tot kliniek en mogen niet gehinderd worden door betogers.

Geachte burgemeester Snijders,

**Het intimideren van bezoekers aan een abortuskliniek valt niet onder de demonstratievrijheid zoals opgenomen in artikel 9 van de Grondwet.**

Op 21 juli deed de rechtbank Noord-Holland deze belangrijke uitspraak in een zaak die een anti-abortusorganisatie had aangespannen tegen gemeente Heemstede. In de gemeente is abortuskliniek Bloemenhove gevestigd. Net als bij andere klinieken worden ook hier bezoekers lastiggevallen. Daarop besloot de gemeente een bufferzone in te stellen, zodat intimidatie kan worden voorkomen. De anti-abortusorganisatie vindt de bufferzone tegen demonstratievrijheid ingaan en spande een zaak aan.

Het Humanistisch Verbond heeft vanaf begin 2019 de intimidatie bij klinieken aan de orde gesteld. Telkens hebben wij gezegd dat het hier niet ging om demonstratievrijheid maar om intimidatie en belemmering van vrouwen bij het uitoefenen van hun recht tot afbreking van hun zwangerschap. Onderzoek door EenVandaag heeft laten zien dat het om veel meer gaat dan het vriendelijk aanspreken van vrouwen; er wordt doelbewust eenzijdige en onwetenschappelijke informatie gedeeld om mensen te overtuigen niet tot abortus over te gaan. Dit is een grove schending van privacy, veiligheid en keuzevrijheid.

Wij zijn dan ook zeer blij dat de rechter onze zienswijze onderschrijft. Ten onrechte stelde minister de Jonge in zijn brief aan de Tweede Kamer dat de antiabortusactivisten bij de klinieken een beroep konden doen op hun demonstratievrijheid.

**De rechter stelt**

*Het aanspreken van individuele personen, in dit geval bezoekers van de abortuskliniek, valt naar het oordeel van de voorzieningenrechter niet onder het betogingsrecht. Immers betreft de betoging dan niet meer het uitdragen van een maatschappelijk probleem, maar het aanklaarten van een individuele zaak bij een individueel persoon. Nu dat niet behoort tot het betogingsrecht, geniet dat ook niet de bescherming van [artikel 9 van de Grondwet](#).*

*Het als onderdeel van een demonstratie gemeenschappelijk aanspreken van de bezoekers op hun individuele gebruik van de abortuskliniek is verder een wanordelijkheid die een beperking rechtvaardigt op grond van de [Wom](#) omdat het de bezoekers onevenredig hindert in hun vrijheid, in het bijzonder in het ongestoord gebruik maken van hun rechten uit de [Wet afbreking zwangerschap](#).*

***Nu verzoekster heeft aangegeven dat het aangaan van een gesprek met de bezoekers van de abortuskliniek en het hen overhalen geen gebruik te maken van de abortuskliniek een van de doelen is van haar betoging, kon verweerder een beperking opleggen die ervoor zorgt dat verzoekster daartoe niet meer in staat zal zijn – dat wil zeggen zonder instemming van de bezoeker (die kan immers nog steeds de straat oversteken en een gesprek aangaan met de betogers).***

Met deze uitspraak schaaft de Nederlandse rechtspraak zich aan bij eerdere uitspraken die in Canada zijn gedaan en ook dicht bij huis in Engeland, waar bufferzones in stand bleven op basis van het recht op eerbiediging van de privacy zoals opgenomen in de EVRM.

Als u al een goede bufferzone heeft ingesteld om vrouwen te vrijwaren van deze intimidatie, wordt u door deze uitspraak van de rechter gesteund in het handhaven van deze bufferzone.

Als u nog geen goede bufferzone heeft ingesteld roepen wij u met klem op dit alsnog te realiseren. U dient ervoor te zorgen dat de betogers niet meer in staat zijn om vrouwen te intimideren. Wij roepen u op om de veiligheid en de privacy van vrouwen die een abortuskliniek bezoeken te allen tijden te garanderen.

Wij rekenen op u.

Hoogachtend,

Christa Compas  
Directeur Humanistisch Verbond